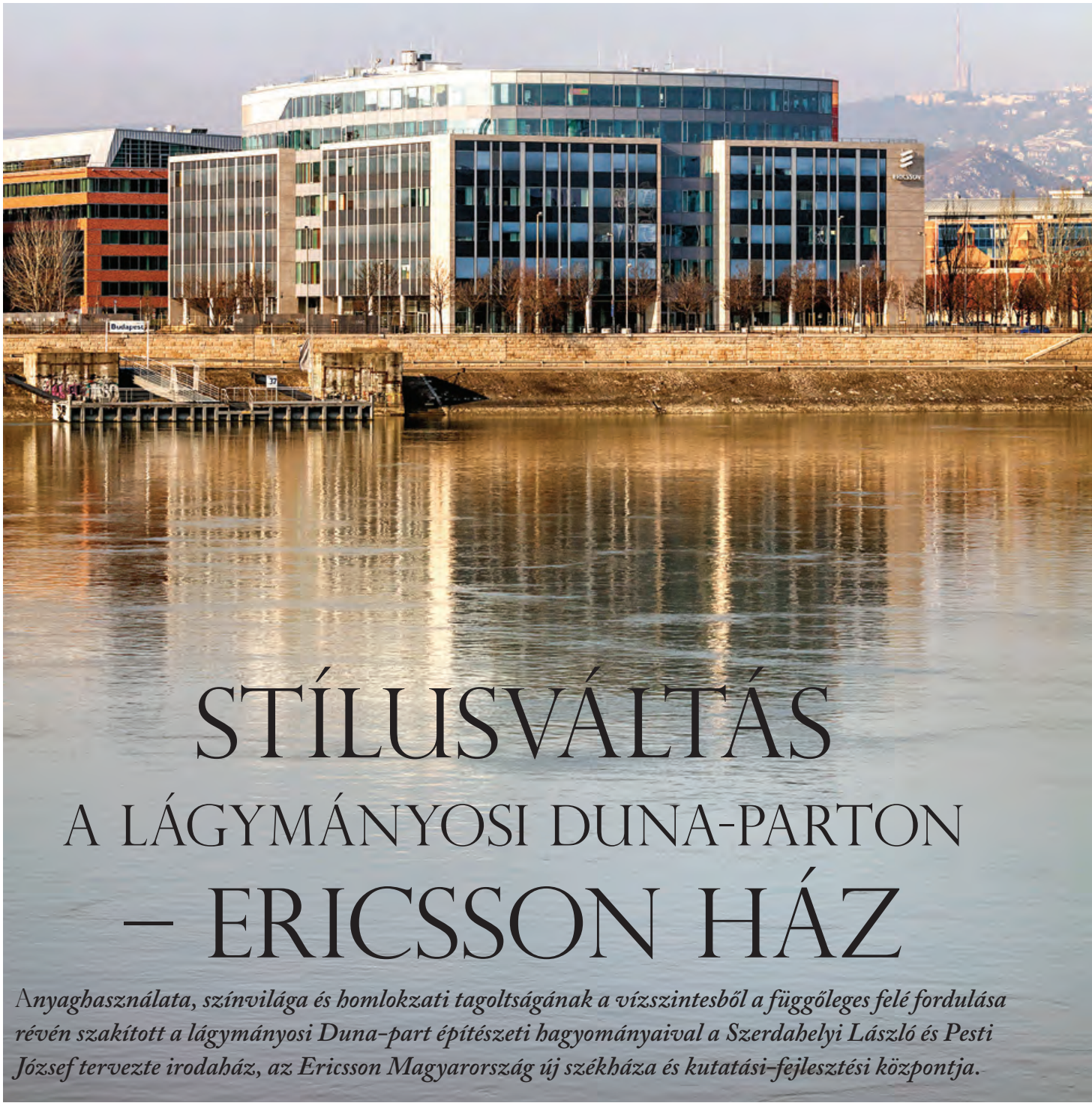

STÍLUSVÁLTÁS A LÁGYMÁNYOSI DUNA-PARTON – ERICSSON HÁZ

Anyaghasználata, színvilága és homlokzati tagoltságának a vízszintesből a függőleges felé fordulása révén szakított a lágymányosi Duna-part építészeti hagyományaival a Szerdahelyi László és Pesti József tervezte irodaház, az Ericsson Magyarország új székháza és kutatási-fejlesztési központja.

A budapesti belvárost akár az északi, akár a déli irányban elhagyva a Duna mentén egyre újabb, tematikusan koncentrált városrészek jelennek meg. A Petőfi híd és a korábbi Lágymányosi, ma Rákóczi híd között mindkét partszakasz képe erőteljesen megváltozott az elmúlt két évtizedben. Míg a pesti oldalon vegyesebb kínálat jött létre, lakóházakkal, irodákkal, illetve a kiemelkedő kulturális intézményekkel, a budai oldalon az oktatásé és a kutatásé lett a főszerep.

A rendszerváltás nagy euforiájában a főváros Béccsel közösen tervezett világkiállítást 1996-ban, amiből először az osztrák partner hátrált ki, majd idehaza is belátták, hogy egy ekkora volumenű rendezvény valószínűleg komoly ráfizetés lenne a gazdaságilag még csak éppen talpra álló ország számára. A világkiállítás elmaradt, a fejlesztések azonban elindultak, így az expo helyett lett egy magas színvonalú, technológiai innovációs parkunk, az Infopark, amely a közép-kelet-európai térségben úttörő a maga kategóriájában. Az állami és a magánberuházások kombinációjában fejlődő városrész egyik oldala az ELTE kampuszával az oktatást, a másik pedig a kutatás-fejlesztést szolgálja a Magyar Tudományos Akadémiával és az idővel idetelepült jelentős informatikai cégekkel. A terület tovább bővült, a Rákóczi híd és a Duna-part találkozásánál kezd kibontakozni a Magyar Nobel-díjasok K+F Park, amelynek első fecskéje a nemrég megépült Ericsson Ház, a svéd távközlési cég kutatási-fejlesztési központja.

A WING Zrt. a környezetével együttműködő kutatási-fejlesztési park létrehozása céljából vásárolta meg a Duna-parton a még beépítetlenül álló területet. A Magyar Nobel-díjasok K+F Park I. üteme-

ként több mint két éve kezdték el a fejlesztés előkészítését. A beruházó és a parkba beköltözni szándékozó Ericsson szerencsés találkozásával a projekt körvonalazódott, csiszolódott, és 2017 végén sikeresen megvalósult.

A tervezéssel megbízott *Szerdahelyi László* és *Pesti József* (Aspectus Architect Zrt.) már a pontosabb elvárásrendszerből indulhatott ki: a távközlési cég egy minden szempontból modern kutató-fejlesztő központot kívánt létrehozni, ugyanakkor szükség volt kellő mennyiségű irodaterületre, valamint a földszinten közösségi terekre, étteremre, kávézóra, konferenciateremre. Az Ericsson két korábbi, egymástól távolabb eső telephelyét szerette volna összevonni és egy új, regionális kutatási központot létrehozni. Erre itt egy alkalmas méretű és pozíciójú épületet kínált számukra a WING. Az megrendelő és a tervezők számára egyaránt fontos szempont volt a nyitottság, ami jól illeszkedik a szomszédos kampusz szelleméhez. Hiszen az itt tanulók, kutatók, valamint a szintén közeli

Műegyetem diákjai számára az Infopark épületei jó találkozási lehetőséget kínálnak a szakmabeliekkel, így a gyakorlatban is láthatják, hogy milyen irányban és miként hasznosíthatják majd az egyetemen megszerzett tudásukat. Ezt a nyitottságot pedig az Ericsson Ház is szem előtt tartotta, ez határozottan megjelenik az épület építészeti alapkoncepciójában és napi működésében is.

A hatszintes épület elliptikus főtömege köré mind a négy sarokban bástyaszerű, a középső tömbnél két szinttel alacsonyabb lezárás került. A hatékony alaprajzi elrendezést biztosító szimmetrikus tömeget mind a két irányban egy középső tengely metszi. A Dunával párhuzamos, rövidebbik adja az épület fő közlekedési útvonalát: mind az északi, mind a déli irányba nyitott, keresztülvezet az épületen, így két főbejáratot is kialakítottak. Erre a tengelyre fűzték fel a két, egyenként négy liftet magába foglaló, színezett üvegfallal körbekerített felvonóblokkot, illetve ide helyezték el az automata recepciót is. Az elképzelés szerint ugyanis az ideérkező vendégek önmaguk végezhetik el a beléptetésüket, és kapnak a céljuknak megfelelő emeletekre érvényes mágneskártyát. Az épület középpontjában a két tengely egy szellős, világos térben metszi egymást, felette üvegtető húzódik, amely az egész épületre és azon túl az ég felé enged szabad kilátást. Mindez az északi irányban még egy zárt, üvegezett földszinti belső udvarral is kiegészül, ahová fát és egyéb növényeket ültettek. A kelet-nyugati, hosszabb tengelynek nincs kijárata az épületből, körülötte viszont két jól elkülöníthető blokkot alakítottak ki: a Duna felé a méretes, nemcsak az 1 400 dolgozó, de a nagyközönség számára is nyitott éttermet, előterében kávézóval, ezzel átellenben pedig egy kettéosztható konferenciatermet. A konferenciaterület több kisebb tárgyalóból és egy nagyobb osztható teremből áll, több kávézó ponttal. Mellette rekreációs terület kapott helyet, de a start-up cégek fogadására alkalmas open space irodát is itt hozták létre, valamint elhelyeztek egy kisebb orvosi rendelőt előtérrel, és gondoltak egy zárt kerékpártároló elhelyezésére is.

Ahogy a földszint középső traktusa felett húzódó üvegtetőn felnézve már észrevehető, a felsőbb szinteken is az átláthatóság, a szellősség uralkodik. Az átriumos belső részt pedig különböző kisebb-nagyobb, zöldtetővel is ellátott teraszok tagolják. Az első és a második emeleten az átrium felé különböző teraszkapcsolatokat találunk, ezzel az egész belső világ függőleges irányban felfelé nyitott. Az ötödik emeleten viszont a külső oldalon, a bástyák tetején képezték ki a szinte egybefüggő teraszgyűrűt az épület elliptikus magja köré. A különböző tetősíkokra zöldtető-rendszereket telepítettek. Az emeletek belső terének kialakításakor két fő szempontot kellett figyelembe venni. Az első emeleten egy hatalmas szerverhelyiséggel ellátott speciális kutatási-fejlesztési labor elhelyezésére volt szükség, ahol a jövő GSM fejlesztésein dolgoznak a cég mérnökei. A többi szinten hagyományos, egyteres irodák kialakítását, a felső szinten pedig szeparált munkaterületek létrehozását igényelte az Ericsson. A belsőépítészeti munkákat a vállalat belső arculati kézikönyvének útmutatásai alapján a párizsi Studios Architecture tervezte, majd *Demeter Nóra* és munkatársai adaptálták a helyi viszonyokhoz.

A homlokzati megfogalmazás látványosan szakít a kampuszon megszokott korábbi, főleg a kistégla és üveg kombinációjára épülő kialakításokkal, s ugyanez a váltás érvényes a színvilágra is. A külső összhatást emellett komolyan befolyásolta a terület nem túl szerencsés szabályozási rendelkezése, amely 21 méterben maximalizálja a párkánymagasságot. Ez lényegesen alacsonyabb, mint a korábban megépült szomszédos, domináns építménynek, az ELTE

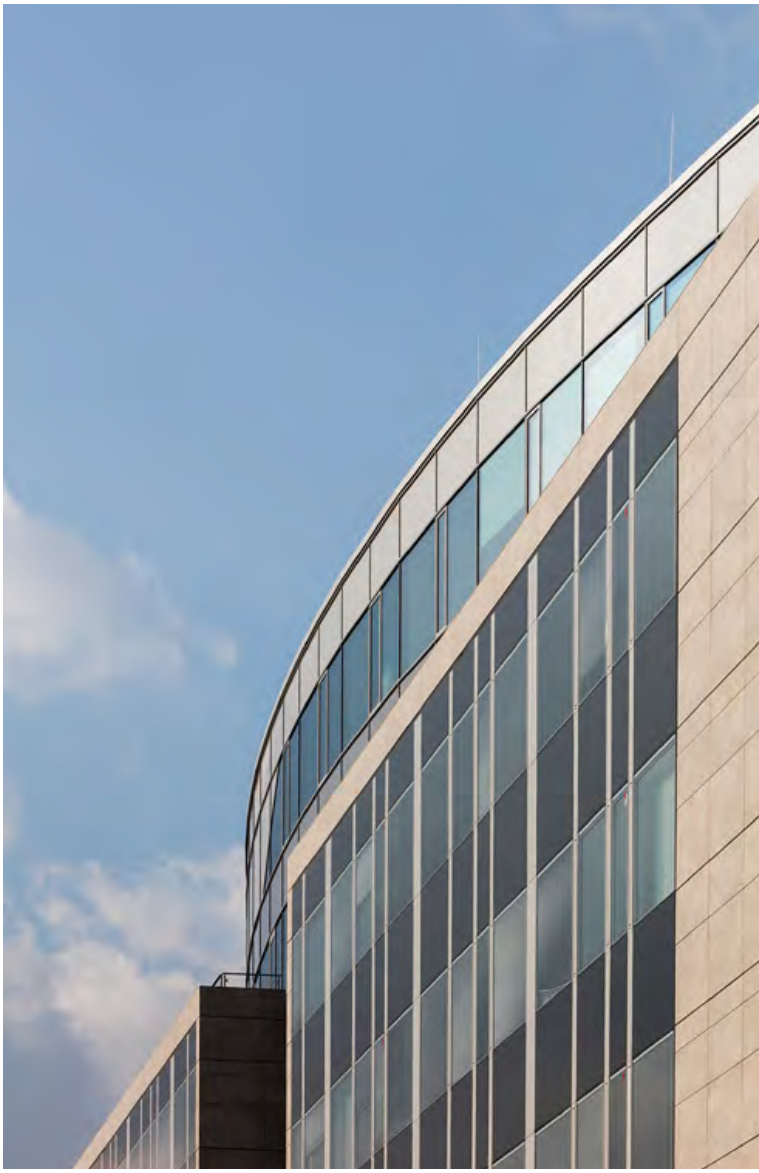

déli tömbjének 30 méteres párkánymagassága. A tervezők épp a Rákóczi híd közelsége miatt szerettek volna magasabb térfalat emelni, ezt azonban a Duna-part összképének megóvására hivatott szabályozás nem tette lehetővé, így az épületmagasságok elütnek egymástól. A területen uralkodó tégla- és üveghatást a Magyar tudósok körútján már egyre több helyen egészítette ki a fém megjelenése, de az Ericsson Házon inkább egy természetes, az üveg mellett a kő érzetét keltő, nagytáblás burkolási megoldást választottak, amely egyben jól reflektál a Duna színvilágára, hangulatára. A homlokzati terveket készítő *Stocker György* szintén szakítani kívánt a szalagablakos kialakítással, egyet fordítottak a vizuális tengelyen. Az épület a társainál megszokott vízszintes helyett függőlegesen tagolja a felületet. A homlokzat teljesen egy síkban, minden párkány és egyéb kiugró nélkül épült, így külső árnyékoló sem került rá. A nagy felületek mögött dolgozókat részben a multifunkcionális üvegek, részben pedig két üvegtábla közé rejtett árnyékoló lamellák védik. Az Ericsson Ház nemrég elkészült, azonban máris tervezik a Magyar Nobel-díjasok K+F Park II. ütemében megvalósuló, hasonló tömegű és megjelenésű folytatást is.

epiteszforum.hu